

Duurzaam wonen moet meer zijn dan de aardgasvrije wijk

Klimaatbeleid - COMMENTAAR HOOFDREDACTIE

Nederland gaat van het aardgas af. Die aanpak klonk twee jaar geleden nog als een prettige grote schoonmaak. Het plan werd bedacht in dezelfde periode waarin het kabinet het einde inluidde van de gaswinning in Groningen. Wijk voor wijk wordt het aardgas vaarwel gezegd, zodat uiteindelijk in 2050 nauwelijks nog een woning te vinden is waar een fossiel blauw vlammetje brandt. De overgang zou even vanzelfsprekend zijn als in de jaren zestig, toen aardgas kwam en de kolenkachel ging.

Dit is het dagelijkse [commentaar](#) van NRC. Het bevat meningen, interpretaties en keuzes. Ze worden geschreven door een [groep redacteuren](#), geselecteerd door de hoofdredacteur. In de commentaren laat NRC zien waar [het voor staat](#). Commentaren bieden de lezer een handvat, een invalshoek, het is ‘eerste hulp’ bij het nieuws van de dag.

Met deze aardgasvrije wijken zijn de eerste pioniers inmiddels een jaar of twee bezig. Het is een bont gezelschap van woningcorporaties, gemeenteambtenaren, huizenbezitters en huurders, warmtebedrijven en bewonersgroepen. Zij zien hoe weerbarstig de praktijk is.

Het trekken van warmtebuizen in de overvolle bodem. Het verkrijgen van vergunningen, waarbij niet zelden een gang naar de rechter volgt. Het vinden van een geschikte warmtebron voor de wijk, en nee, liever geen biomassacentrale. En geld, want niemand wil er financieel bij inschieten. Een teleurgestelde gemeenteambtenaar zei laatst in *NRC* dat hij „[keihard tegen een muur](#)” was opgelopen. Er ligt inmiddels een [stapeltje kritische evaluaties](#). Dat is niet erg; experimenteren was het doel in de eerste gasloze wijken. Maar de ervaringen laten wel zien dat het kabinet zijn aanpak wellicht moet bijstellen.

Nederlanders staan niet te trappelen om aardgasvrij te wonen, bleek dit jaar uit [een enquête van het Sociaal en Cultureel Planbureau \(SCP\)](#). Velen willen bijdragen aan duurzaamheid, dat wel – kijk maar naar het miljoen woningen met zonnepanelen. Zij zijn best bereid om ook de verwarming en isolatie aan te pakken, als dat leidt tot een lagere energierekening, minder tocht in de winter en zweet in de zomer. Het huis wordt niet per se aardgasvrij, maar wel comfortabeler en zuiniger.

Maar mensen voelen ook onzekerheid. Is die dakisolatie de investering waard? Neem ik een warmtepomp of wacht ik op het stadswarmtenet? Wat als ik een zonneboiler wil kopen en de subsidiepot is leeg?

Hier dreigt een tweedeling, waarschuwde het SCP. Voor hoogopgeleiden met financiële slagkracht lonkt een lagere energierekening, terwijl minderbedeelden juist voelen dat de belasting op aardgas almaar omhoog gaat.

NRC volgt vijf wijken die aardgasvrij worden. Lees hier [alle artikelen in de serie Van Het Gas Af](#).

Alleen als de overstap voor huiseigenaren en woningcorporaties makkelijker en goedkoper wordt, wonen in 2030 miljoenen Nederlanders in een duurzamer huis. Dat kost miljarden euro's méér aan subsidie dan het kabinet er nu voor uittrekt, het Planbureau voor de Leefomgeving wees daar [al meermalen op](#).

Dat is veel geld: er zijn in Nederland zeker goedkopere klimaatmaatregelen te nemen – die evenzeer nodig zijn, nu het klimaatbeleid [toch al tekort schiet](#). Maar overheidsinvesteringen in duurzame steden en dorpen leveren meer op dan CO₂-reductie. Zulke steun zorgt voor werkgelegenheid die [bijdraagt aan groen herstel](#) uit de coronacrisis. Het zal kostendaling van apparaten zoals warmtepompen versnellen, er zal infrastructuur aangelegd worden die ook in latere decennia nog van nut is. Het kan nivelleren, energiearmoede beperken, wooncomfort vergroten. Bovenal kunnen burgers zo zelf bijdragen aan, en profiteren van, een groenere samenleving.

Hopelijk leren de eerste moeizame praktijkproeven onder welke voorwaarden die gasloze wijkaanpak zinnig is. Maar om miljoenen mensen de kans te bieden om duurzamer te wonen, hoeft het kabinet niet te wachten tot de aardgasvrije wijk volwassen is.